

۲۰۱۸/۱۱/۱۴

خلیل اسیر

حکومت با ایجاد بورد مشورتی صلح می‌خواهد به متن مباحث صلح بازگردد

در میانه تلاش‌های امریکا و روسیه برای داشتن ابتکار عمل در زمینه صلح افغانستان، حکومت وحدت ملی می‌خواهد نهاد تازه ای را در زمینه صلح به نام «بورد مشورتی صلح» تأسیس کند. خبر تأسیس این بورد را محمداشرف غنی، رییس جمهور، شام دوشنبه، چهاردهم عقرب، هنگام گفت و گو از راه ویدیوکنفرانس با مقام‌های ملکی و نظامی ۳۴ ولایت کشور اعلام کرد. طبق اعلام ریاست جمهوری، بورد مشورتی صلح متشکل از نمایندگان تمامی ۳۴ ولایت است که باید کار معرفی آنها به این بورد تا سه روز تکمیل شود. ریاست جمهوری، هدف از تأسیس این بورد را همکاری با تیم‌های تخنیکی و مذاکره کننده حکومت و شورای عالی صلح در زمینه صلح عنوان کرده است. اما این خبر از سوی احزاب سیاسی، فعالان جامعه مدنی و کارشناسان مسایل سیاسی با اشکال متفاوتی تفسیر و تحلیل شده است.

ودیر صافی، کارشناس مسایل سیاسی، به این باور است که طرح ایجاد «بورد مشورتی صلح» یک طرح بیهوده است و هیچ کمکی به بحث صلح در افغانستان نمی‌کند. او در صحبت با ۸ صبح گفت که حکومت به جای ایجاد این بورد، بهتر است شورای عالی صلح را – اگر برای آوردن صلح در کشور مفید است- تقویت و حمایت کند. او همچنان افزود که اگر شورای عالی صلح، از دید حکومت، نمیتواند کاری برای صلح انجام دهد، بهتر آن است این شورا نیز ملغاً شود. به گفته و دیر صافی، حکومت اگر اراده ای برای برقراری صلح در کشور دارد، با ایجاد «شورا و بورد» وقت کثی نکند و خودش رأساً این پروسه را دنبال کند؛ زیرا تنها با تشکیل شورا و بورد و در فقدان اراده برای تأمین صلح، پیشرفتی در این زمینه به میان نخواهد آمد.

فضل‌الرحمان اوریاء، سخنگوی ائتلاف بزرگ ملی افغانستان، می‌گوید که حکومت تلاش دارد با ایجاد بورد مشورتی صلح از حاشیه به متن مباحث صلح وارد شود. به باور اوریاء، حکومت وحدت ملی، در حال حاضر، در حاشیه مباحث مربوط به صلح قرار دارد و تمامی بازیها در این زمینه از سوی امریکا و روسیه انجام می‌شود. وی علاوه کرد که کشورهای همسایه و منطقه نیز در این بازی با محوریت امریکا و روسیه به دو دسته تقسیم شده اند و هر کدام در پی به دست آوردن منافع خود از قضایای مربوط به جنگ و صلح افغانستان هستند. سخنگوی ائتلاف بزرگ ملی افغانستان گفت که در چنین حالتی، حکومت وحدت ملی تصمیم گرفته است تا از حاشیه به متن بازگردد و با این نیت طرح تشکیل بورد مشورتی صلح را پی ریخته است. وی از جانب دیگر افزود که مطمئن نیست این بورد بتواند راه را برای آوردن صلح در کشور باز کند.

حزب اسلامی به رهبری گلبدین حکمتیار به این باور است که تأسیس بورد مشورتی صلح، یک اقدام نیک است، مشروط بر این که مثل شورای عالی صلح سمبولیک نباشد. نادر افغان، سخنگوی این حزب، به ۸ صبح گفت که حزب اسلامی به صورت مشروط از تأسیس این بورد استقبال می‌کند. آقای افغان افزود که تأسیس بورد مشورتی صلح در صورتی یک اقدام نیک است که سمبولیک نباشد و تنها برای سرگرم کردن مردم به موضوعات غیرضروری ایجاد نشده باشد.

تهمینه شجاع، فعال جامعه مدنی، می‌گوید که زنان در پروسه صلح می‌توانند نقش بسیار سازنده ای بازی کنند، اما حکومت هنوز به این نقش زنان احترام نگذاشته است. او با اشاره به ساختار کنونی شورای عالی صلح گفت که حکومت در این شورا سهم بسیار ناچیز و به صورت نمادین برای زنان در نظر گرفته است؛ در حالی که زنان حق دارند در پروسه صلح و نهادهای مرتبط با آن سهم بیشتری داشته باشند. خانم شجاع از جانب دیگر بیان داشت که اگر در بورد مشورتی صلح سهم زنان برابر با مردان در نظر گرفته شود، این بورد شاید بتواند در زمینه صلح کارگر و مفید واقع شود؛ در غیر آن صورت، این بورد نیز مانند شورای عالی صلح به دستاورد قابل توجهی دست نخواهد یافت. او به عنوان فعال جامعه مدنی و مدافع حقوق زنان تصریح کرد که حکومت هنوز به صورت رسمی از زنان دعوت نکرده است تا به عضویت این بورد درآیند.

با این حال، شاه‌حسین مرتضوی، معاون سخنگوی رییس جمهور، می‌گوید که صلح یک پروسه ملی است و نیاز بود تا یک بورد مشورتی با عضویت نمایندگان ائتلاف مختلف جامعه در این زمینه ایجاد شود. به گفته مرتضوی، این بورد در جریان سه روز تشکیل خواهد شد و وظیفه آن همکاری با تیم تخنیکی حکومت در بخش صلح و شورای عالی صلح در خصوص پروسه صلح است. اما او درباره تیم‌های «تخنیکی و مذاکره کننده حکومت» در زمینه صلح معلومات نداد و نگفت که این تیم‌ها چه زمانی و با عضویت کیها تشکیل شده‌اند.

پیشتر گزارش شده بود که محمدشرف غنی، رییس جمهور، از دیدارهای مستقیم دیپلمات‌های امریکایی با نمایندگان گروه طالبان در قطر درباره صلح افغانستان ناخرسند است. مقام‌های امریکایی و گروه طالبان تأیید کرده اند که گفت و گوهایی میان دو طرف درباره سرنوشت جنگ و صلح افغانستان انجام شده است. از جانب دیگر، روسیه در همکاری با پاکستان، چین و ایران تلاش دارد تا ابتکار عمل صلح در افغانستان را به دست بگیرد، یا دست کم با موازات امریکا و هند در این زمینه پیش برود. با این حال، حکومت افغانستان پیوسته اصرار دارد که مالکیت پروسه صلح، به دست خود افغان‌ها است و به هیچ کشوری اجازه نمی‌دهد تا مالک این پروسه شود. اکنون دیده شود که ایجاد بورد مشورتی صلح از جانب حکومت، چه نقشی میتواند در خصوص صلح بازی کند. اما پیش از این، گروه طالبان بارها گفته است که دولت افغانستان را به رسمیت نمی‌شناسد و حاضر است تنها با دولت امریکا درباره صلح افغانستان مذاکره کند.

پایان